

### Спецкурс №3.

#### Лінгвокультурологія: культура номінацій

|                                                                  |                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Тип                                                              | ПП-ВС                                                                                                  |
| Код                                                              | К-48                                                                                                   |
| Семестр                                                          | 3                                                                                                      |
| Загальна кількість кредитів / годин:                             | 4 кредити / 120 год.                                                                                   |
| Форма контролю                                                   | іспит                                                                                                  |
| Викладач                                                         | к. філол. н., доцент, доцент української філології і культури Антонюк О.В.                             |
| Необхідні обов'язкові попередні та супутні навчальні дисципліни: | «Теорія культури», «Філософія», «Лінгвокультурологія», «Українська мова (за професійним спрямуванням)» |
| Місце у структурно-логічній схемі:                               | Дисципліна викладається на другому році навчання у третьому семестрі                                   |
| Форми навчання:                                                  | лекції, практичні заняття, самостійна робота                                                           |
| Критерії оцінювання:                                             | поточний контроль – 60 балів<br>підсумковий контроль (іспит) – 40 балів                                |
| Мова викладання:                                                 | українська                                                                                             |

### ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософсько-лінгвістична та культурологічна традиція осмислення явища номінації. Номінація як процес, номінація як результат і номінація як вибір. Процес називання як відображення динаміки освоєння світу (пізнання, оцінка і осмислення). Мовний знак як репрезентація абстракції, як результат пізнавальної діяльності людини, як відображення реальних предметів і явищ у свідомості. Співвідношення понять «міфологічний світогляд», «слово», «ім'я». Міфологічне ім'я як знак, що фіксує емоційно-ціннісний і цілісний образ. Особливості дохристиянського іменника. Етапи розвитку і становлення системи особових імен. Традиції та ритуали присвоєння імені. Функція дохристиянських імен (захисна, побажальна, відстрашувальна). Християнство та культура присвоєння імені. Система імен. Первісний реєстр християнських імен. Відмінність імені християнського від дохристиянського (форма, сакральність, особливості мотивів присвоєння та ін.). Становлення сучасної антропонімійної системи. Новітній період в історії власних імен (на прикладі іменника українців), що розпочинається в кінці XVIII – на початку XIX століття. Ім'я як засіб офіційної ідентифікації. Процеси творення національного іменника українців. Гендерні, вікові та статусні аспекти культури номінації.

Відображення етнокультурологічної складової в топонімах та астронімах. Класифікація національно маркованих мовних одиниць. Національно маркована лексика як відображення національно-мовної картини світу певної нації. Особливості символізації імені в контексті народного світосприйняття. Ономастичний простір фразеології. Використання у фразеологізмах антропонімів, пов'язаних з історією, культурою, особливостями психології людей, традиціями. Характеристика номінативних одиниць на позначення об'єктів матеріальної та духовної культури. Назви споруд, костюма, страв. Відбиття у назвах народних уявлень, вірувань, повір'їв. Обрядові мовні формули на етнокультурному тлі. Етикетні мовні формули. Проблема правопису деяких власних назв.

***Результати навчання, визначені в освітніх програмах:***

ПРН-1. Продемонструвати знання і розуміння основних понять і термінів, сучасних концепцій, підходів, методів, що перебувають в основі професійної діяльності.

ПРН-2. Виявити знання історичних передумов формування, специфіки функціонування, а також видатних явищ української та зарубіжної культури.

ПРН-4. Продемонструвати знання і розуміння сучасних соціокультурних процесів; особливостей, видів, форм соціокультурної діяльності.

ПРН-5. Підтвердити навички застосування технологій і методів в організації й проведенні наукових досліджень.

ПРН-6. Відобразити глибокі знання з теоретичних і практичних аспектів організації соціокультурної діяльності.

ПРН-7. Розробляти і реалізовувати соціокультурні проекти й програми та сценарії культурно-дозвіллевих заходів; планувати організацію дозвілля людей різних вікових категорій.

ПРН-8. Продемонструвати навички реалізації культурно-мистецьких проектів.

ПРН-9. Довести знання та розуміння специфіки етнокультурних феноменів (зразків народної творчості, народних звичаїв, свят і обрядів тощо), а також здатність розробляти й реалізовувати етнокультурні проекти.

ПРН-11. Аналізувати соціально-культурну діяльність за визначеними критеріями, оцінювати і аргументувати проблеми та перспективи соціокультурної політики в Україні.

ПРН-12. Підтвердити навички технічного й художнього оформлення культурно-дозвіллевих заходів.

ПРН-13. Продемонструвати знання й розуміння концептуальних засад методологічних принципів управління колективом.

ПРН-14. Виявити вміння застосовувати комунікації та здійснювати контроль діяльності колективу та організації в цілому, аналізувати виробничі ситуації

та приймати рішення, раціонально використовувати наявні матеріали, трудові, фінансові та інформаційні ресурси.

ПРН-15. Засвідчити знання основ ділового спілкування, його принципів, видів і засобів, правил етики ділових відносин; причин виникнення, видів і наслідків конфліктів у процесі спілкування та способів і механізмів їх розв'язання.

ПРН-16. Продемонструвати вміння вибудовувати міжособистісні відносини в професійній сфері з урахуванням мети спілкування й індивідуально-психологічних якостей; демонструвати високу культуру поведінки; вміння вибирати правильну стратегію поведінки в конфліктній ситуації й ефективно розв'язувати конфлікти.

ПРН-17. Підтвердити вміння продуктивно працювати як індивідуально, так і в складі команди.

ПРН-18. Виявити розуміння основ безпечного здійснення професійної діяльності, а також здатність самостійного застосування професійних знань та умінь у виробничих умовах.

ПРН-19. Продемонструвати володіння методикою підготовки та організації різноманітних форм дозвілєвої діяльності з представниками різних вікових та соціальних категорій населення.